

Svar på fråga 2025/26:452 av Birger Lahti (V)
Nordiska rådets rapport om havsbaserad vindkraft i Sverige

Birger Lahti har frågat mig hur jag avser att främja utbyggnaden av havsbaserad vindkraft och stärka Sveriges position inom Norden på området.

Regeringen har hittills under mandatperioden beviljat ansökningar om tillstånd för de havsbaserade vindkraftparkerna Poseidon, Galene och Kattegatt Syd, vilka planeras ge cirka 3000 megawatt installerad havsvind till tidigt 2030-tal. Samtliga vindkraftparker planeras att anslutas till elprisområde SE3. Flera tillståndsärenden om havsbaserad vindkraft är ännu föremål för beredning hos berörd länsstyrelse eller i slutskedet av beredning i Regeringskansliet. För att snabba på tillståndsprocesserna har regeringen skjutit till 15 miljoner kronor per år till länsstyrelserna för deras beredning av ärenden om vindkraft till havs.

Regeringen är angelägen om att mer fossilfri elproduktion snabbt kommer på plats. Samtidigt är det avgörande för en väl

fungerande elmarknad och en kostnadseffektiv utbyggnad av elsystemet att den elproduktion som tillkommer också kan möjliggöra nya elkunder. Intermittent kraftproduktion, såsom vind- och solkraft, utgör på kort sikt den huvudsakliga delen av tillkommande elproduktion i Sverige. Men i och med vindkraftens väderberoende och höga andel av elproduktionen behöver också vindkraften i ökad utsträckning bidra med förmågor för ett leveranssäkert elsystem. Av den totala installerade effekten hos en havsvindpark kan bara 18 procent omsättas i anslutningskapacitet för nya elkonsumenter. Regeringen har därför i första hand fokuserat på att stärka vindkraftens bidrag till ett robustare elsystem och till att mer elanvändning kan tillgodoses.

Elsystemet behöver byggas ut med en ökad kravställning och bättre planering så att elsystemet kan möta efterfrågan på el till konkurrenskraftiga priser. Därför har regeringen gjort historiska satsningar på energiplanering och utveckling av elmarknaden, så att elproduktion med rätt egenskaper kan byggas ut där den gör som störst nytta för elsystemet. En tillståndsordning där staten på förhand avsätter områden för havsbaserad vindkraft föreslås i betänkandet Vindkraft i havet – En övergång till ett auktionssystem (SOU 2024:89). Förslaget har remitterats och fortsatt beredning pågår inom Regeringskansliet.

Samtidigt medför Sveriges militärgeografiska läge och det försämrade säkerhetsläget i vårt närområde att det är av största

vikt att värna om Sveriges militära förmågor i den egentliga Östersjön. Det är i det här sammanhanget svårt att jämföra olika länder i Norden eftersom respektive stat har olika militärgeografiska lägen och kan ha olika militära funktioner som påverkas på skilda sätt av havsbaserad vindkraft.

Utgångspunkten är att vindkraft i territorialvattnet, dvs. den kustnära havsbaserade vindkraften, ingår i systemet för utbetalning av medel till kommuner där det finns vindkraft. Den myndighet som får i uppdrag att göra utbetalningarna kommer i närtid fördela till berörda kommuner de medel som har budgetavsatts för 2025 och 2026. Vidare är regeringens avsikt med ersättningen att den ska vara långsiktig, och Regeringskansliet bereder en förordning för utbetalning av de medel som avsätts under kommande budgetår.

Stockholm den 11 februari 2026

Ebba Busch